

HRVATSKI NARODNI PREPOROD (1835.-1848.)
/ ILIRSKI POKRET (1836. – 1843.)

UVOD U HRVATSKU KNJIŽEVNOST 19. STOLJEĆA

- PITANJE OPĆE HISTORIOGRAFSKE PERIODIZACIJE
- PITANJE KNJIŽEVNOHISTORIOGRAFSKE PERIODIZACIJE
- PITANJE IMENA I NAZIVLJA
- HRVATSKA KNJIŽEVNOST ROMANTIZMA / ROMANTIZAM U HRVATSKOJ KNJIŽEVNOSTI

- MODERNA IDEJA NACIJE / PREDMODERNE IDEJE NACIJE
- FRANCUSKA REVOLUCIJA, 1789.
- AMERIČKA DEKLARACIJA O NEOVISNOSTI, 1776
- POLITIČKA VIZIJA PREPORODITELJA

KRONOLOGIJA

1813. *POZIV NA SVE DUHOVNE PASTIRE SVOJE BISKUPIJE* (MAKSIMILIJAN VRHOVAC)

1815. ANTUN MIHANOVIĆ: *REČ DOMOVINI O HASNOVITOSTI PISANJA VU DOMORODNOM JEZIKU*

1818. JURAJ ŠPORER: *OGLASNIK ILIRSKI*

1830. LJUDEVIT GAJ: *KRATKA OSNOVA HORVATSKO-SLAVENSKOG PRAVOPISANJA*

- 1834. DOZVOLA ZA IZDAVANJE NOVINA NA HRVATSKOM JEZIKU
- 1835. PRVI BROJEVI *NOVINA HORVATSKIH I DANICE HORVATSKE, SLAVONSKE I DALMATINSKE*
- 1836. UVOĐENJE ILIRSKOG NAZIVA: *ILIRSKE NOVINE, DANICA ILIRSKA*
- 1839. IVAN KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, *JURAN I SOFIJA ILI TURCI PRED SISKOM*
- 1842. OSNIVANJE *MATICE ILIRSKE* (KASNIJE HRVATSKE) / Prva tiskana knjiga *Osman* Ivana Gundulića
- 1843. IVAN KUKULJEVIĆ SAKCINSKI ODRŽAO JE PRVI GOVOR NA HRVATSKOM JEZIKU U HRVATSKOM SABORU
- 1843. ZABRANA ILIRSKOGA IMENA
- 1846. VATROSLAV LISINSKI, *LJUBAV I ZLOBA*
- 1847. HRVATSKI JEZIK POSTAJE SLUŽBENI JEZIK U HRVATSKOJ

- 1848. REVOLUCIONARNA 1848. / ZAHTIJEVANJA NARODA
- 1849. FRANJO JOSIP I. OKTROIRANI USTAV

- PITANJE STANDARDIZACIJE JEZIKA
- PITANJE KNJIŽEVNOGA KANONA: VISOKI & NISKI KNJIŽEVNI KANON
- ODNOS PREMA DOPREPORODNOJ KNJIŽEVNOSTI

DANICZA

Horvatzka, Slavonzka y Dalmatinzka.

Tečaj I.

Dana 10. Proszinceza 1835.

Br. 1.

Narod prez narodnost
Je telo prez kozti.
Prirehje horvatzko.

DANICZA.

Z daniczum

Szelyan v zemlyu plug zabode,
Y razrese drachne plode;
Da sze zterni z nye podignu,
Punc lati k zemlyi prignu
Z daniczum.

Z daniczum

Divojchicze brusze szerpe,
Zterni senyu, szuope verpe;
Da hambari puni budu,
Kada szever ztiszne grudu
Z daniczum.

Z daniczum

Tergovacz u ladju ztaje,
Y odbrodi v dalke kraje;
Da obilnozt tam poztavi,
Gde sze zto sziroticz vjavi
Z daniczum.

Z daniczum

Junak chila vranceza hrani,
Gleda na vsze szveta ztrani:
Jel' sze jug il szever lyuti,
Zahod ili izhod muti
Z daniczum.

Z DANICZUM

Zbudimo sze y poszlujmo,
Szlosnim korakom putujmo;
Da nam ono nepogine,
Shto je nashe od ztarine,
Z daniczum.

Dragutin Rakovec.

GRANICI I DANICI.

Skupishe se jata sokolovah

Talianskih kod bilih gradovah;
Svoja siva razastershe krila,
Ter letishe u gnjizda premila.

Nisu ono jata sokolovah;

Vech su ono csete vitezovah:
Horvatjanah na glasu junakah,
Austrianskih po izbor vojakah.

Radecki ih general odpusti,

Slavni vitez ljubljeno izusti:
„Zapovid sam carsku zadobio,
Domu vashem' da bi vas pustio.

Sritno poshli hrabreni junaci

Horvatjani po izbor vojaci;
Jer ste Caru vazda virni bili,
Hod'te, zdravjica se nanosili!“

Josh jih hvale diesni generali;

Recsej, Geppert, Pirquet i ostali:
Da su vjernost pokazali Caru,
Pradidovah svojih krjepost staru.

Generalom tada zahvalishe,

I svim, koji dobro im xelishe:
„Bog poxivi svitla Franju Cara,
Koi nam darova takvog' dar!“

Ter se dile put Horvatske drage,

Senju bilom' dodjoshe na prage;
Oxegovich Imbro sad njih diesi,
Slavni biskup veli njima ricsi:

„Zdravo doshli dragi domorodci,
Rata sini, blagog mira otei!
Jer ste domu vavjek virni bili.
Zato vam se blagoslov podili.“

S ovakovi lipi blagoslovi

Nadareni nasli sokolovi,

PREPORUČENA LITERATURA:

DUBRAVKO JELČIĆ, *HRVATSKI NARODNI PREPOROD*, ŠKOLSKA KNJIGA, ZAGREB, 1978. (I DRUGA IZDANJA) – PREDGOVOR I IZABRANI TEKSTOVI